

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishtvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Novi spravní poskusi.

Nižjeavstrijski namestnik grof Kielmannsegg je v včerajšnji seji deželnega zbora izjavil, da namerava vlada nove spravne poskuse, in da hoče vse interesovane stranke pozvati, naj odpošljejo svoje pooblaščenice na dotična pravna pogajanja.

To naznanilo je vse javno mnenje močno osupnilo, ker na tako izjavo ni bil nihče pripravljen. Kako tudi! Saj se ni vendar čisto nič zgodilo, kar bi dalo vladi upanje, da doseže sedaj to, kar se jej je doslej še vselej ponesrečilo.

Pred nekaj tedni je bila vlada še mnenja, da potom pogajanj ni doseči ničesar in da ne more misliti na normalne razmere v parlamentu, ako nasprotujočih si strank ne postavi pred nekaj fait accompli, ki bi vsako izmed njih vsaj toliko zadovoljil, da bi mu resnično in ute meljeno ne mogla nobena ugovarjati.

Vlada se je na vse možne načine trudila, da dobi tako formulo in jo je končno tudi res dobila. Oprijela se je postulatov, katere so formulirali pooblaščenici nemških strank in hotela te postulate z neznatnimi premembami uveljaviti s pomočjo § 14.

Ta načrt ni ugajal ne Nemcem ne Čehom. Slednji niso bili zadovoljni, ker so po vsi pravici pričakovali, da se vlada že odloči za revizijo ustave, a vzlic njihovim ugovorom je bilo utemeljeno upanje, da se sprijaznijo z vladnim projektom, čeprav v mnogih ozirih ni ustrezal njihovim zahtevam.

Drugače Nemci. Odklanjali so načrt, ne ker jim ni ugajal — saj je bil sestavljen po njihovih lastnih postulatih —, nego ker ga je naredila Thunova vlada, a vzlic temu so se tudi iz nemških krogov čuli glasovi, da naj vlada svoj projekt kar najhitreje uveljavi, jeden del Nemcev, da se ž njim že sprijazni.

Položaj je bil torej razmeroma dosti ugoden a vlada si je nakrat vso stvar iz doslej neznanih nagibov premislila. Vlada je svoj toliko časa pripravljani projekt po-

ložila zopet ad acta in po svojih oficijozih dala razglasiti, da jezikovnega zakona za Češko ne misli oktroirati.

Ne da se reči, kaj je ta korak prouzročilo. Morda je prišla vlada do prepričanja, da s svojim projektom ničesar ne doseže, morda se je celo uverila, da Nemci od svojega stališča ne bi odnehali, tudi če se ugoti njihovim postulatom, pač pa da bi Čehi premenili svoje stališče proti vladi, a mogoče je tudi, da se je ustrašila deželnozborskih protestov proti porabi § 14. Stvar je še zavita v nekako skrivnostno temo, ve se samo jedno, da je vlada opustila svojo namero in da hoče sisifovsko delo, doseči spravo potom pogajanj, začeti zopet od kraja.

V kolikor je mogoče pregledati situvacijo, se Čehi novim pogajanjem ne bodo upirali, nego se dotičnemu povabilu odzvali, dasi so v naprej prepričani, da pravna pogajanja tudi sedaj ne bodo imela uspeha. Dispozicije mej Nemci pa niso tako ugodne. Nemško nasprotovanje vsem poskusom, doseči spravo, izvira od tod, da odločilni nemški elementi, in to so nemški nacionalci in nemški radikalci, sploh ne marajo na podlagi ravnopravnosti zasnovane sprave, ker je boj njih namen in ker parlamentarni kaos navaja vodo na njihov mlin.

Ako ima vlada upanje, da se zmernejše nemške stranke — ako je sploh dovoljeno, kako nemško stranko imenovati zmerne — odzovejo njenemu povabilu na pravne konference, ako je le količkaj misliti, da se te stranke upro terorizmu nemških nacionalcev ter začno z vlado in s Čehi paktirati, česar doslej nikakor niso hoteli storiti, potem so nove konference umestne in morda ne ostanejo brez ugodnih posledic. Ako pa vlada nima nobene gotovosti, da pridejo Nemci na pravne konference, potem je do cela neumljivo in naravnost smešno, da je grofu Kielmannseggu potisnila piščal v roko in mu ukazala v nižjeavstrijskem deželnem zboru zapiskati vabilno pesem na pravne konference namesto da bi se že naposled odločila za tolikokrat že obetane energične korake.

V Ljubljani, 29. marca. K položaju.

Dr. Herold je v Časlavu govoril pred volilci o položaju ter je mej drugim rekel: Po naravni logiki bi se bila morala vlada vsekakor lotiti revizije ustave ter spremeniti sestavo osrednjega parlamenta. Dobo brez parlamenta pa so vsi mogočni prijatelji nemštva porabili in se sedaj trudijo, da dosežejo tako razrešitev krize, ki bi Nemce zadovoljila ter utrdila njihovo neopravičeno nadgospodstvo. Danes ne divja parlamentarni boj, nego tajna intriga, ki je nevarnejša. V takem času niso potrebni govori niti debate, nego je treba zistemično delati. Napram očitjanju, da so Mladočehi v češkem deželnem zboru čudno tihi, odgovarja dr. Herold, da bi bilo odveč v odsotnosti Nemcev govoriti o stvareh, ki so znane vsemu deželnemu zboru, izvzemši Nemce. Toda v primernem času bo tvorilo češko vprašanje v vsi svoji sli in važnosti predmet deželnozborskih razpravljanj, in češki poslanci bodo želje in zahteve svojega naroda izrazili v najdostojnejši obliki. — V Reichenau je poročal mlad češki poslanec dr. Slama, katerega so sprejeli češki radikalci in socijalni demokrati z viharinimi „Hanba“-klici. Po poročilu dr. Slame je prišlo mej socijalnimi demokrati in narodnjaki do tolikega prepira, da se je shod razpustil.

Radikalni nemški veleposestniki.

V Gradcu, tej najmočnejši trdnjavi avstrijskega nemštva, so imeli nekateri nemški „ustavoverni“ veleposestniki volilen shod, na katerem se je sprejela resolucija, ki jasno kaže, da niso ti ustavoverniki nič boljši od Wolfovcev. Resolucija trdi najprej, da je sedanji položaj Avstrije nevarnejši kakor je bil leta 1848., da je sedanja državna kriza največje intenzivnosti in najdaljše dobe, da je brezparlamentarni čas skrajno kvaren, ker izpodjeda avtoriteto drž. moči in zaupanje v pravico, ker je vsled tega gospodarsko razmerje naše drž. polovice nejasno ter se ovira na vseh poljih gospodarski razvoj naše države, ki je zaostala za velikanskim napredkom drugih

srednjeevropskih kulturnih držav. Resolucija trdi, da je vladajoči zistem sovražen Nemcem. Vsled tega se pridružujejo vedno širši krogi radikalni struji, ki se nadejajo uspeha le takrat, ako se rabi najostreje in najbrezobzirnejše orožje. Pri tem pa je v nevarnosti tradicionalno, trdnokoreninjeno razmerje mej državo in nemškim narodom, tem prvorojenim sinom mej avstrijskimi narodi. Zato izjavljajo volilci, da je skrajni čas vrniti se k korektnemu in lojalnemu razlaganju državnih temeljnih zakonov. Treba je nujno, da se državna uprava v vseh svojih vejah oprosti sedaj prevladajočega upliva slovanske večine in se s tem povrne zaupanje nemškega naroda v objektivnost in nepristranost drž. izvrševalne oblasti. Sedanji politični zistem se mora povsem zapustiti, dati se mora Nemcem za vse krivice zadoščenje ter priznati jim prvo mesto v državi. Zato pozdravljajo zbrani sestavo skupnega narodno-političnega programa Nemcev ter se nadejajo, da se potem usoda države obrne na bolje. — Ustavoverni veleposestniki zahtevajo absolutno nadoblast nemške manjšine nad slovansko večino, odstranitev Slovanov iz vseh najvišjih državnih služb, zlasti iz ministerstev, ter oficijalno priznanje, da so Nemci prvi narod države, ki jedini sme voditi usodo Avstrije. Ali morejo biti zahteve Wolfovcev nesramnejše od teh veleposestniških?!

Proslava svobode tiska.

Budimpeštansko časninarsko društvo je slavilo prošlega četrtka obletnico madjarske svobode tiska. Na tej svečanosti so se sestali prvaki političnega in literarnega sveta na Ogerskem. Pri banketu so bili ministri, državni dostojanstveniki, poslanci, učenjaki, časninarji, pisatelji in pesniki. Tudi američanski humorist Mark Twain je bil prisoten. V imenu madjarske svobode tiska je govoril predsednik društva, Veszi. Rekel je mej drugim: Koloman Szell je stvoril delo miru. Za to je bilo treba pozehije, energije in politične modrosti in v tvoritelju te idile je nekaj od Homera, Herkula in Solona. Toda svoboda tiska ni napravila Szella popularnim, nego je njegovo popularnost samo raztolmačila. Hvaležni

LISTEK.

Odpoved.

(Italijanski spisala Matilda Serao.)

Po trenutkih, ko se mu je udala z vso strastjo, mej mirno, zaupno zabavo je govorila Flavija rada o svojih otroških letih, o oni srečni dobi, ko je sprejemala toliko ljubezni in toliko poljubov. Ti spomini so jo vznemirjali. Sanjavo se je ozirala na to v daljavo in pripovedovala, kako sladko jo je nekdanj objemala materina ljubezen. Kmalu pa je prepodila nenadna žalost ta nemir, in z brezzvočnim glasom je tiho zašepetala: „Mamá ... mamá ...“

Kakor bi se hotela otresti te otožnosti, prišla je navadno potem Cesarja za roko, pogledala in zaprosila: „Pripoveduj mi o sebi, dragec, o sebi samem!“

Cesare se je smehljaj in mirno pušil svojo cigareto.

„Bil sem krepak deček, napravljaj sem mnogo hrupa in bil sem zelo silne narave. To je vse, ljubica, kar moram povedati o sebi.“

„Drugoga nič?“

„Ne, ljubica, drugoga nič.“

„Potem,“ je rekla in nagnila nazaj glavo, „mi pa pripoveduj o svojem otroku.“

Cesare jo je gledal za trenotek resno, skoro nezaupno. Toda videl je v Flavijinih očeh toliko ponižne radovednosti, tako ljubeznivo zanimanje, da mu je zgignila nezauupnost. Nato je pripovedoval z očetovskim ponosom, srečno se smehljajoč, o svojem otroku, ki se je imenoval Paolo po svojem dedu, ki ni hotel več, da bi mu rekli „baby“, češ, da je že velik, že deset let star.

„In ali so njegovi lasje zelo plavi kakor tvoji?“ vprašala je zelo pazljivo Elavija.

„Zelo plavi in kodrasti. Takoj postane hud, če mu rečem, da ima majhno lasuljo. Zelo občutljiv je in ne mara, da bi se mu smejali. Tedaj obledi, a joče ne. V kot gre in premišljuje; če potem ž njim govorimo, ne odgovarja. Žalost se pokaže pri njem kakor pri kakem možu.“

„Morda je tako nežen“, pripomnila je ginjena.

„Ne, sentimentalen je; morda preveč. Truditi se moram, da ga odvadim te ne-navadne zdrakljivosti, sicer postane nesrečen, če se navadi, preveč ljubiti, preveč trpeti, če nima vsega, kar ljubi in česar počell ubogo dete ...“

Mučen molk je nastal po teh besedah. Zopet je dospela zabava do strasti in je zgubila mirnost in lahkoto. Cesare je skušal zopet govoriti o otroku, pa tudi to se mu je slabo posrečilo, ker vselej, kadar je govoril o Paolu, pokazala se je postava njegove matere, mlade, izdane matere. In iz spoštovanja do žene, katere ni več ljubil, radi nežnih čustev do one, katero je ljubil, ni mogel spregovoriti pred ljubico ženinega imena. Molčal je. Nakrat je ustala Flavija, stopila k njemu in ga vprašala z ono sladkajočo se milobo ženske, ki mora zmagati: „Zakaj ne pripelješ svojega otroka nikoli k meni?“

Ko se je Flavija prvokrat obrnila s to nenadno prošnjo do njega, zamahnil je Cesar le nevoljno z roko in hitro odvrnil: „Neumnos!“ — Toda Flavija ni zgubila poguma. Vselej kadar je bil Cesare posebno nežen do nje, ponavljala je čisto mirno in ponižno svojo prošnjo, naj ji pripelje svojega otroka.

Zaman je molčal, zaman skušal zasukati govor na kaj drugega, — Flavija se je le zopet vrnila k svoji želji. Slednjič je odgovoril Cesare jezno, ko ni mogla sprevi-deti neumestne svoje nežnosti: „Otroka ima mati v svoji oblasti, in ona ti ga ne bo poslala! To moraš vender razumeti!“

Strašen prizor je sledil tem besedam ko je Flavija sedaj sebe, sedaj Cesarja obtoževala pregrešne ljubezni, jokala, vila si v obupnosti roke, preklinjala svoje zgrešeno življenje in nesrečni trenotek, ko je srečala Cesarja. Tolažiti jo je moral, toda ni se umirila; bolečina, katero je dolgo tlačila, je silila na dan, poniževala se je, priznavši, kako jo večkrat peče vest. Jokala je, ker je uničila radi Cesarja mir jedne rodbine in iz nje pregnala mir in resnico. Moral jo je poljubljati, šepetati jej otročje besede v tolažbo — ker, kar je rekla, bilo je res —, moral ji je gladiti lase, kakor bolnemu otroku, lajšati njeno bolelost, miriti jo in slednjič obljubiti, da ji pripelje kmalu, nekoga dne svojega otroka.

„Ali ga hočeš pustiti tu samega pri meni, ljubček?“

„Pustil ti ga bom, ljubica, samo ne joči več!“

„Ali mi ga boš pustil jedno uro?“

„Da, ljubica.“

„O, ljubček ti moje veselje!“ vzkliknila je in se polagoma pomirila.

„Paolo,“ rekel je oče in silil otroka naprej, „to je ona lepa dama, ki te lela videti.“

narod je splel za Szellovo čelo neuvenljiv venec slave, a tisk mu je samo izročil ta venec. Szell in njegovi tovariši so prevzeli nalogo, da čuvajo narodni napredek in narodna prava in v tej točki se stika njihov poklic z našim, kajti prvi faktor, prvo jamstvo napredka je svoboda tiska, v katere imenu nazdravlja govornik Szellovemu kabinetu. Ministerski predsednik, Koloman Szell je dejal mej drugim v svojem odgovoru: Posel časnikarja se ne vrši v tihi in mirni sobi učenjaka ali raziskovalca, nego sredi bučnega življenja, in zato je ta posel vznemirjajoč. Jaz, ki sem vse svoje življenje prevel na polju dela, vem kaj je vznemirjajoč posel, ki razjeda in gloda človeka, napenja vsaki živec organizma in mozga ter je prav tako potreben, kakor zrak za življenje in prirodo. Zrak oživlja in oploja, kadar ima v sebi kisika. A kisik tiska je spoštovanje resnice. Za geslo svoje politike sem si izbral troje besed: zakon, pravica in resnica! Resnica je samo ono, kar sloni na zakonu in pravici: kar je prava istina, to se preobrazuje v zakon in pravico. Nazdravljam in dvigam čašo svobodi tiska, kateremu je izvor istina, ter zastopnikom časnikarstva, v katerih krog sem prišel z veseljem. Mark Twain je dejal: Nič ni večjega, kakor je svoboda misli, zato želi, da svoboda ostane, in da se ne zlorablja. Naj ostane svoboda, koja žigosa greh ali ne ona, ki zavaja v greh. Govorilo se je nato še mnogo o važnosti in zaslugi tiska in svobodoljubnih časnikarjev.

Atentat na sultana.

„Frankf. Ztg.“ se poroča iz Carigrada, da so zaprli dr. Emira pašo, prvega kirurga v palači, ker ga je ovadila njegova soproga, da namerava sultana umoriti. Vsled preiskave je bil zatoženi zdravnik obsojen v dosmrtno pregnanstvo.

Armensko vprašanje.

Vsled posredovanja Rusije se je politika Turčija armenskega vprašanja, ki je sila pereče. Turška vlada je pripravljena dovoliti, da se vrnejo armenski emigranti ter je zahtevala, da se ji sporoče njihova imena.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 28. marca.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Gogola in Klein, na kar je župan povabil obč. svetnike, naj se udeležijo velikonočne procesije.

Mestni komisar Tomec je na to nujno poročal o premembi restavraterja v Švicariji. Ivan Eder, ki je bil 22 let v Švicariji ter ima pogodbo do 1. 1907., je vložil prošnjo, naj ga občina odveže od pogodbe, ker mu kupčija več ne nese in ker ima sedaj priliko, da se vrne v svojo domovino na Tirolsko. Zajedno prosi, naj se prizna njegovim naslednikom dosedanji poslovodja pri „Lloyd“, Friderik Novak. Poročevalec je predlagal, naj se z ozirom na to, da je

Deček je pogledal Flavijo s svojimi črnimi očmi in se nasmehljaj. Ona pa je sklenila roke in rekla tiho, polna občudovanja: „Kako je lep! Kako je lep!“

Nato je zašepnila očetu: „Cesare, vprašaj ga, če mi hoče dati poljub?“

„Paolo, ali hočeš dati dami poljub?“

„Da.“ rekel je otrok in poljubil lepo, z dragocnimi kamni okrašeno roko, lahko se pripognivši.

„Kako vljuden kavalir si! Dobro, Paolo,“ rekel je oče ponosno, dočim ga je Flavija nepremično gledala. „Dragec, ali hočeš ostati pri dami, dokler ne opravim tu v bližini nekega posla?“

„Ali prideš kmalu nazaj, papa?“

„Tako pridem, mladec moj.“

In ker je bil otrok poleg, nista si upala dati roke; le pogledala sta se naglo... Flavija se je pripognila, prijela Paola za roko in ga peljala v salon, v bližino balkona, da bi ga mogla bolje videti.

Stal je tam ravno, v svoji žametasti obleki, in držal svojo žametasto čepico v obeh rokah.

„Ti imaš oči svojega očeta,“ rekla mu je Flavija in lahko pogledala njegovo ročico.

„Da, ali usta so mamina,“ rekel je poln ponosa deček.

„Ali nočeš biti podoben svojemu očetu?“ Njen glas je zvenel negotovo.

(Konec prih.)

Friderik Novak sposoben, da je na dobrem glasu in da ima potrebnih sredstev ter je upati, da Švicarijo zopet povzdigne, odveže Ivan Eder s 1. septembrom od najemne pogodbe in naj se prizna Friderik Novak kot najemnik za čas od 1. septembra 1899 do 1. julija 1907.

Obč. svet. Gogola je izrekel mnenje, naj se Friderik Novak najprej za 1 leto sprejme za najemnika, z Ederjem pa naj se pogodba popolnoma razruši in naj se čez jedno leto eventualno z Novakom sklene povse nova pogodba, na kar je poročevalec Tomec pripomnil, da Novak pod tem pogojem ne bo hotel Švicarije prevzeti ker mora takoj investirati večjo svoto, to pa stori samo, če ima zagotovilo, da ostane več let v Švicariji.

Sprejet je bil magistratov predlog.

Obč. svet. dr. Tavčar je poročal o korakih, katere je storiti mestni občini, da se razjasni razmerje mej plinovo družbo in mej mestno občino. Obč. svet je koncem lanskega leta odobril načrt pogodbe, ki naj bi se bila sklenila s plinovo družbo in vsled katere bi plinova družba občini za porabo njenega sveta nekaj plačevala. Plinova družba se je naposled postavila na pravno stališče, da je njena pogodba z občino sicer prenehala, da pa ima družba vključ temu pravico, porabljati mestni svet brezplačno. Obč. svet je vsled tega sklenil izročiti vso zadevo svojemu pravnemu konzulentu, da o nji izreče mnenje. O tem mnenju pravnega konzulenta se je pravni odsek posvetoval in se mu je skoro povsem pridružil. Preprično vprašanje je, v koliko je ponehala pogodba mej plinovo družbo in mej mestno občino s tem, da se ni obnovil kontrakt glede javne razsvetljave. Ali je s tem pogodba popolnoma ponehala ali samo v toliko, v kolikor se je nanašala na javno razsvetljavo? Pravni konzulent je mnenja, da je to dvomljivo in da je vsled tega občini postopati z največjo pozornostjo in računati tudi z eventualiteto, da se najdejo juristi, ki reko, da ima plinarna še vedno pravico, rabiti mestni svet. Z vso odločnostjo pa pobija pravni konzulent mnenje, da ima plinarna pravico, da rabi mestni svet za vedno. Ako ima plinarna pravico, rabiti mestni svet, potem je pogodba le najeminska pogodba, za katero ni določeno, do kdaj velja, katera se torej molče podaljša od leta do leta, dokler se ne odpove. Ker za odpoved ni termina, je pravni konzulent mnenja, naj se občina iz previdnosti postavi na stališče, da pogodba ni še dvignjena v celem obsegu in odsek predlaga tudi, naj se pogodba smatra za molče podaljšano do 1. januarja 1900. l., in naj se takoj odpove za šest mesecev, tako da bo plinova družba morala do 1. julija l. 1900 odpraviti vse svoje omrežje z mestnega sveta.

Nadalje je pravni konzulent načrtal odgovor, ki ga naj da mestna občina na izjavo plinove družbe. S tem odgovorom se ožigosa postopanje plinove družbe in se s protestom imenujeta kot razsodnika višjesodna svetnika gg. Pleško v Ljubljani in Rattek v Gradcu. Odsek je bil mnenja, da je razsodnika iz previdnosti imenovati, a s pristavkom, da je občina mnenja, da razsodniki nimajo nobene kompetence. Poročevalec je predlagal, naj se imenujeta gg. Pleško in Rattek za razsodnika in to brez prejudica za poznejšo pravdo in naj se plinovi družbi pošlje odgovor, kateri je načrtal pravni konzulent.

Nadaljnje vprašanje je, kako je občini postopati v tem času, dokler odpoved ne stopi v moč, namreč do 1. julija 1900. Pravni odsek se strinja s pravnim konzulentom, da naj se plinovi družbi pusti poraba tistega omrežja, katero je imela dne 1. januarja 1899. l., in sicer do 1. julija 1900., kakor zahteva njen posel, da pa naj se ne prepusti nobena prememba smeri in nobeno polaganje novih cevij, nego le neobhodno potrebne poprave.

Odsek je pa prišel tudi do spoznanja, da bo ves prepri visel v zraku, dokler se ne določi, kdo je kompetenten razsojati v teh preprih in zato nasvetuje, naj se takoj store vsi koraki, da se to dožene. Odsek misli, da je plinova družba vezana plačevati mestni občini za porabo mestnega sveta odškodnino, tega mnenja je tudi pravni konzulent. Plinarna je to odškodnino plačevala občini že prej, in sicer na ta način, da jej je dajala plin ceneje kakor strankam. Diferenca v ceni plina kaže,

koliko gre občini odškodnina za porabo njenega sveta za čas, ko je ponehala javna razsvetljava. Poročevalec je predlagal, naj da magistrat to diferenco izračunati in naj jo takoj iztoži, da pridejo sodišča v položaj izreči se glede kompetence, ker je gotovo, da se kompetenca tem potom najprej dožene.

Obč. svet. Krisper se je izrekel proti odsekovemu predlogu. Nasprotje mej občino in mej plinovo družbo je tako, da pride do različnih pravn. Predno se nastopi pravdna pot, naj se vpraša kako kapaciteto. To je pravni konzulent dunajske občine, dr. Porzer, ki je izveden v tacih stvareh, ker je zastopal svojo občino v pravdi z dunajsko plinarno, v kateri je dunajska občina propadla. Govornik je grajal, da je pravni konzulent načrtal odgovor občine na izjavo plinove družbe v nemškem jeziku in zahtevali, naj se odgovor omeji na to, da se imenujeta razsodnika. Dalje je nasvetoval, naj se mesto g. Ratteka imenuje razsodnikom dunajski odvetnik dr. Homan in končno očital magistratu, da je prišel prepozno s to zadevo, da bi bil moral razmerje s plinovo družbo že takrat dognati, ko se je gradila elektrarna.

Župan Hribar je pojasnil, da se to ni moglo poprej zgoditi. Pogodba s plinarno se je odpovedala veliko prej, nego je bila gotova elektrarna. Pridobiti je bilo torej plinarno, da ne opusti javne razsvetljave, dokler ni gotova elektrarna. To se je posrečilo. Čim je bila stvar dognana, je župan takoj vso stvar izročil odseku.

Obč. svet. dr. Hudnik je podpiral poročevalčeve nasvete in se izrekel proti predlogom dr. Krisperja. Pri pravdi dunajski z ondotno plinarno je šlo za formalno vprašanje, če se pogodba nanaša tudi na dunajske predkraje ali ne. Gotovo je, da si je dunajske občine konzulent pridobil pri tej pravdi skušenj, ali ljubljanskega vprašanja radi teh skušenj še vedno ne more določno presoditi. Pomisliti je, da je Lueger v svoji pravdi vprašal za svet dva prva jurista. Oba sta mu svetovala, naj začne pravdo, češ, da ni nobene nevarnosti, a vzlic temu je dunajska občina pogorela. Sicer pa je popolnoma nepotrebno, vpraševati drugod za pravno mnenje, ko daje zadnji odsek predlog pomoček, da se kompetenca dožene. Govornik se je izrekel tudi proti imenovanju dr. Homana razsodnikom, opozarjajoč, da je pravni konzulent nasvetoval dva moža, katerih svojstva pozna, a obč. svet ima prav tu vzrokov obilo, da se drži pravnega konzulenta nasveta, ker gre za poznanje oseb, a obč. svet tacega poznanja nima.

Obč. svet. Plantan je opozarjal, da je dr. Krisper sam priznal, da postopa plinova družba nekulantno, a vzlic temu zahteva, naj se odgovor na njeno izjavo restringira. V tem odgovoru je pravni konzulent z vso pravico ožigosal postopanje plinove družbe. Ali naj bo občina še polhevnejša kakor njen pravni konzulent? To nikakor ne gre. Če bi občina ne reagirala na očitanja plinove družbe, bo ta mislila, da priznava občina njeno stališče. Ako bi pravnega konzulenta dunajske občine vprašali za njega mnenje, se bo reklo, da posnemamo Abderite in da hodimo za pomoč h tistim, kateri sami sebi niso znali pomagati. Skušnje, ki jih dr. Porzer naredil pri pravnih, katere je izgubil, bi mu pri presoji našega vprašanja nič ne pomagale, ker se gre v Ljubljani za bistveno vsa druga vprašanja, nego je šlo na Dunaju. Pri nas gre za to, če sme plinova družba brezplačno rabiti mestni svet ali ne. Če poreče tudi deset dunajskih odvetnikov, da ga sme brezplačno rabiti, ostanem jaz pri svojem prepričanju, da ga ne sme. Več, kakor ljubljanski pravni konzulent dr. Munda, ki je izboren jurist in miren in trezen človek, tudi na Dunaju ne bodo vedeli povedati. Končno je govornik izjavil, da ima sicer polno zaupanje v dr. Homana, da pa ima višjesodni svetnik veliko več skušnje in je torej primernejši za razsodnika.

Obč. svet. dr. Krisper je trdil, da so bile na Dunaju prve pravde posestne in da bodemo tudi v Ljubljani imeli najprej posestne pravde.

Poročevalec dr. Tavčar je omenil, da je dr. Krisper že v odseku nasvetoval, naj se vpraša dunajski pravni konzulat, danes pa je pozabil, da je takrat dostavil, naj se samo vpraša, če je tudi župan s

tem zadovoljen in če prevzame župan tudi vso odgovornost. Župan te odgovornosti ni prevzel, in zato je bil vprašan obč. pravni konzulent dr. Munda. Tvarina je res komplicirana. Ali dunajsko mnenje nam ne more ničesar pomagati. Tudi dunajski pravni konzulent ne more drugega reči, kakor da naj se postopa, kakor nasvetuje dr. Munda, ali pa naj se občina uda plinovi družbi. Ali meni dr. Krisper, če dobimo z Dunaja mnenje, da naj se udamo, da bi se pri tako velevažni stvari občina res udala? Lueger je vprašal dve univerzitetni kapaciteti, prof. Exnerja in Pfaffa za mnenje, a je vzlic temu propadel. Sicer pa je notorično, da so pravna mnenja draga stvar, in če bi dali za mnenje dunajskega konzulenta 600 gl., dasi bi nam z njim ne bilo prav nič pomagano, ali bi ljudje ne rekli, da smo zopet lepo svoto proč vrgli, kakor za stavbni red iz Pešte, ki nam tudi ni nič koristil? (Veselost.) Dr. Krisper se je spodtikal ob tem, da je pravni konzulent spisal odgovor občine na izjavo plinove družbe v nemškem jeziku. Gotovo je to storil, ker je tudi vloga plinove družbe nemška, ker so vsi drugi akti nemški in ker je po poslovnih določilih za mestni magistrat nemškim strankam nemški dopisovati. To ni nobena nesreča, (Dr. Krisper: Dandanes!) sicer pa bo morda gospod župan dal odgovor preložiti in ga pošlje plinovi družbi v slovenskem jeziku. Končno je govornik tudi vzdrževal svoj predlog glede razsodnikov, rekši, da so za to v prvi vrsti poklicani sodniki, kajti advokat je vse svoje življenje le stranka, dočim sodnik vedno le resnico išče. Kako bode pravda iztekla, tega ne more nihče reči. Sedanji občinski svet ni odgovoren zanjo, če tudi izteče slabo, ker sedanji občinski svetniki niso bili l. 1860 v občinskem zastopu, ko se je sklepala prva pogodba. Za pregreho, katero je storil obč. svet l. 1860., sedanji obč. svetniki niso odgovorni. Vsaka pravda je v božjih rokah, a položaj občine je tak, da se mora pravdati. Če propade, ne bodo someščani tega pripisovali sedanjim obč. svetnikom.

Obč. svet. Krisper je umaknil svoj predlog glede razsodnikov.

Župan Hribar je rekel, da se mu zdi potrebno odgovoriti na maliciozni mejklic dr. Krisperja glede nemškega dopisa plinovi družbi. Obč. svet je sprejel opravični red, kateri doioča v § 6., da se mora strankam, ki so naznanile nemški občevalni jezik, nemški dopisovati in njihove nemške vloge nemški reševati, dočim je slovenskim strankam slovenski dopisovati in njihove vloge slovenski reševati tudi če so bile nemški pisane. V tem slučaju pa je toliko bolj potrebno, da se plinovi družbi nemški piše, ker poteče 31. t. m. rok za imenovanje razsodnikov. Plinova družba bi slovenski dopis ne smatrala za odgovor in občina bi zamudila rok, kar bi zamoglo imeti slabih posledic.

Obč. svet. dr. Krisper se je silno razkoračil, češ, da mu je župan očital malicioznost in upil, da ne bo nikdar več tako mirno prenašal takih očitanj.

Župan Hribar je odgovoril, da je dr. Krisper njegove besede po svoje zasukal, ker mu ni očital malicioznosti sploh, nego samo njegov mejklic imenoval malicioznim. Njegovo očitanje, kakor da župan ne gleda dosti, da se uraduje slovenski, je skrajno neosnovano, ko je župan vendar do skrajne meje razširil slovensko uradovanje, a najmanj je v tako očitanje poklican dr. Krisper.

Obč. svet. dr. Hudnik je na to pripomnil, da je postopanje dr. Krisperja sploh jako obžalovanja vredno. Kdor prevzame kako breme, naj je tudi nosi, in kdor prevzame kake dolžnosti, naj jih tudi izvršuje, Dr. Krisper pa se tega ne drži, ampak kadar že pride v obč. svet, tira le samega sebe v ospredje. Z ozirom na to je govornik želel, naj stori župan, kar je predpisano za take slučaje proti dr. Krisperju, ki skrajno nevestno izpolnjuje svoje dolžnosti, a kadar že pride na sejo, le svoje osebnosti na dan vlači. (Živahno pritrdjevanje.)

Obč. svet je na to sprejel vse odsekove predloge. Za preminjevalne predloge dr. Krisperja je glasoval samo dr. Krisper sam.

Obč. svet. Pavlin je na to poročal o prošnjah Filipa Schreyerja in Antona Goršeta za odpis višje pristojbine za porabo vode in se je prošnjam deloma ugodilo.

S tem je bila seja končana.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. marca.

Podpora nemškemu gledališču.

„Slovenčeva“ redakcija je bila včeraj v veliki zadregi za notice. Kar nič ni bilo gradiva in vse je kazalo, da bo list tako suh in prazen, kakor na veliki petek. V tem je slavni redakciji prišla genijalna misel. Gospodje, zbrani v šenklaškem farovžu, so si rekli: „Poskusimo zopet bogati javno mnenje s podporo dež. gledališču. Časih se nam je to dobro obneslo.“ In sedli so za mizo ter skovali notičico, v kateri naznanjajo svetu, da so dobili „od več strani ogorčene proteste“ in mej njimi celo „brzjav z Dunaja, podpisani: Štajerski Slovenci, ki kliče: Z ozirom na to dovoljeno podporo: Pereat grobokopom Slovenstva.“ Ko so gospodje skovali to notico — ki je prav tako srečno stilizirana, kakor tista slavnoznana „Slovenčeva“ notica, ob kateri sta obvisela kanonik Kalan s svojim talarjem, dr. Žitnik pa s svojo častno besedo — tedaj so mislili, da bode uplivala kakor bomba. A efekt je ves drugačen. Ljudje se jej le smejejo. Kdor hoče s fingiranimi brzjavkami razgrevati občinstvo, ne sme biti tako neroden, kako je „Slovenec“. Sploh pa se je agitacija z gledališčem že preživela. Ljudje vedo prav dobro, da so lansko leto klerikalni poslanci kakor jeden mož glasovali za podporo 6000 gld. nemškemu gledališču in da se niti formalno niso izrekli proti njej. In ljudje vedo tudi, da faktično dežela ne da za gledališče niti jednega krajcarja, zlasti ne za nemško gledališče, ampak da plača podporo 6000 gld. Theatervereinu iz skupila za lože. Ako še dostavimo, da znaša skupilo za lože pri nemških predstavah še nekaj stotakov več, nego znaša subvencija, potem je umeti, zakaj klerikalci v resnici niti ne želijo, naj se nemškemu gledališču vzame subvencija, ampak da se z dotičnim predlogom le oglašajo, kadar bi radi narodni stranki vrgli kako poleno pod noge. Pa, kakor smo rekli, se je vsa stvar že preživela, in ker je dobilo občinstvo končno jasno sodbo o tej subvenciji, zato ostanejo brez uspeha vsi obupni „Slovenčevi“ poskusi, napraviti iz nje nekako „cause célèbre.“

— **Umrla** je v Brnu v starosti 81 let gospa Neža Griga, mati gospe županje Milice Hribarjeve.

— **Umetniška razstava v Ljubljani.** Z ozirom na svoj lanski poziv glede umetniške razstave v Ljubljani naznanjam slavnemu občinstvu, takisto vsem častitim da mam in gospodom, ki so mi obljubili sodelovati v odboru za prireditve take razstave, da se je doslej zglasilo premalo slovenskih umetnikov, ki bi bili voljni razstaviti svoje izdelke. Zaradi tega sem tudi opustil namero, da bi se otvorila umetniška razstava že v letošnji jeseni. Notica v „Slovenskem Listu“, ki poroča, da se je zglasilo že 42 umetnikov, nima dejanske podlage; jaz nisem ž njo v nikakoršni zvezi. — V Ljubljani dne 29. marca 1899. Alojzij Gangl.

— **Tržaška odvetniška zbornica** se je čutila poklicana, da se enkrat prav pošteno osmeši. V to svrhu je sklenila, protestovati pri pravosodnem ministerstvu proti skromni jezikovni ravnopravnosti, katere so v Trstu in v Istri deležni Slovenci in Hrvati in je ta svoj sklep tudi izvršila. V svojem protestu dokazuje, da po § 13. sodnega reda iz l. 1781. je jedini deželni jezik v Trstu in v Istri italijanščina in da tudi ministerska naredba z dne 10. decembra 1856 št. 7861, ne omeni z nobeno besedo slovenščine in hrvaščine, nego določa, da se sme do neke meje rabiti pri sodiščih nemščina, sicer pa samo italijanščina. Člena 19. državnih osnovnih zakonov se odvetniška zbornica ni dotaknila, prav kakor da o njem še nikdar ničesar slišala ni. Svoja konfuzna izvajanja, katera svedočijo, da je potekel protest izpod peresa jako slabega jurista, zabelila je zbornica z bridkimi tožbami, da je ravnopravnost slovenščine in hrvaščine pri sodiščih na veliko škodo justici, da se ž njo pokoplje zaupanje ljudstva v pravosodje, da se oškoduje kredit, in da se žalijo ž njo italijanska narodna čutila. Zbornica je ta svoj famozni protest

včeraj odposlala — da bi ž njim kaj opravila, tega gotovo niti sama ne pričakuje.

— **„Glasbena Matica“.** Naprošeni smo opozoriti, da se današnji občni zbor začne sicer ob pol sedmi uri, da pa je oglašanih toliko govornikov, da pred 1/8. uro ne pride do odločitve. Vsled tega tisti, ki so zadržani priti ob določeni uri, ničesar bistvenega ne zamude, tudi če prideje še ob 1/8. uri.

— **Nekoliko odgovora.** S Tolminskega kega se nam piše: V „Edinosti“ z dne 22. marca t. l. št. 67 so omenjene dobre in slabe strani gosp. Gaberščeka izdajatelja „Soče“, „Primorca“, „Slov. knjižice“ i. t. d. Gosp. dopisnik oziroma „Edinost“ konstatuje zasluge g. Gaberščeka na Goriškem, kakor tudi za slovenstvo sploh ter povdarja, da te zasluge daleko odtehtajo njegova slaba svojstva. Blizo istotako piše o g. Gaberščeku zadnji „Slovenski List“ z dne 22. marca t. l. št. 12 v dopisu „Od kranjsko-goriške meje“. Obadva lista omenjata bojazen, da bi utegnil g. Gaberšek res ustaviti izdajanje omenjenih časopisov in knjig ter se odpovedati narodnemu delovanju na Goriškem. Vse to podpiše tudi pisec teh vrstic (Mi ne. Op. ured.) z dostavkom, da bi skušal g. Gaberšek svoje pogreške spoznavati ter jih sanirati, ker le jeden nepreviden in prenegljen pregrešek pokvari lahko sto in sto dobrih reči — ali ni tako? Le jedno bi dvema listoma ugovarjal: „Slovenskemu Listu“ na izražnem veselju zaradi neuspehov učiteljskih deputacij na Dunaju in „Edinosti“ povdarjajoči, da so nasprotniki gosp. Gaberščeka dobro organizovani. Tu misli „Edinost“ gotovo na učiteljstvo. Dobro! Kje in kdo pa je uzrok? Kamor ste nas pahnili in zavrgli, tam smo in mesto, da bi nam podali roko, po koji stegujemo, tepete nas še vedno. Po celi Avstiji se zboljšujejo že itak boljše učiteljske plače, le na Primorskem se noče o tem ničesar slišati. Naše 25letne prošnje so brezuspešne, in ako smo se letos nekoliko krepkeje začeli gibati za zboljšanje učiteljskih plač, postali smo zaradi tega kar na enkrat izdajalci naroda, vladni agitatorji v najnovejšem času „Slovenskega Naroda“ liberalci, v kratkem se nam bode očitalo brezverstvo, zato ker dopisujemo v „Slov. Narod“ in „Učit. Tovariš“, potem ko so nam drugi časopisi svoje predala zaprli! Tira se nas pred porotnike zaradi izzivajočega, jako osebnega in ojstrega dopisa v „Soči“ proti tovarišu g. Dimniku. Gospodje ljubi! roko na prsi in vprašajte se, jeli to prav in kam jadramo po tej poti? Povejte kaj prav za prav nameravate z učiteljstvom!! —c

— **Čitalnica Vič-Glince** priredi dne 3. aprila v gostilniških prostorih gospoda J. Trauna na Glincah dramatično predstavo. Vzpored: „Krojač Fips ali Nevarni sosed“. „Revček Andrejček“, prizori iz I. in II. dejanja združeni v jedno dejanje. „Anže in Jerica na očetni rajši“, komični prizor s petjem. Spisal Kozobrin. Iz prijaznosti sodeluje hrvaški tamburaški klub „Danica“. Med in po vzporedu pri prosti zabavi poje društveni moški in mešani pevski zbor. Čisti dohodek je namenjen novoustanovljenemu tamburaškemu klubu „Krim“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži 30 kr., stojčiča 20 kr., člani plačajo polovico.

— **Tržiška lokalna železnica.** Pogajanja glede trase za tržiško lokalno progso se preložila na dan 27. aprila.

— **Za očetom.** Ves gladen in premerznjen zglasil se je te dni na magistratu 11 let star deček Janos Kalscaz iz Sibinja na Sedmograškem. Šel je bil z očetom na Dunaj dela iskat ali oče ga je na Dunaju zapustil na skrivnem in tako je ostal sam v velikem mestu. Neki krošnjar se ga je usmilit in ga vzel seboj v Gradec, odkoder je prišel sam peš v Ljubljano, češ, da bode morda tukaj našel svojega očeta, ki je zidar in je z Dunaja odšel proti jugu. Deček hotel je iti tudi še v Trst očeta iskat ali magistrat mu je dal podpore in ga poslal domov na Sedmograško.

— **Sleparska pisma iz Španije.** Lansko leto bilo je že čitati v časnikih, da je neki slepar v Madridu razpošiljal na razne osebe v Avstriji pisma, v katerih jim je obljuboval, da jim pove za zakopan „šac“, če mu toliko in toliko plačajo. Te dni dobil je neki ljubljanski gospod menda od istega sleparja v Madridu pismo, v katerem mu

zaupa tajnost, s katero bo dobil on premoženje in je rešil njegovi hčeri. Gre se za nič manj, kakor za 40.000 funtov šterlingov, kateri ležé v neki banki in za 20.000.000 frankov, ki so nekje blizu Ljubljane zakopani. Od te svote oferira slepar ljubljanskemu gospodu 25%, in ga prosi brzjavnega odgovora, če je s tem zadovoljen. Brzjavka se mora glasiti: „Celedonio Bastran Sista-Telegrafos-Madrid-Spanien. — Halten sie Conferenz ab“, in mora imeti naslov odpošiljatelj. Slepar pravi dalje v pismu, da svojega pravega imena ne more imenovati, ker sedi v ječi in ne vé, če pride pismo v adresatove roke. Po prejemu navedene brzjavke poslal bode vse dokumente, kateri so potrebni, da se potegne denar. Podpisal se je slepar „ein faillirter ex Bankier“. Brez dvoma bodejo še druge osebe dobile taka pisma, katera imajo namen pridobiti sleparju original-brzjavke, na podlagi katerih slepar potem nadaljne sleparije izvršuje. Dotični ljubljanski gospod naznanil je vso stvar tudi ljubljanski policiji, katera je brzjavnim potom obvestila avstro-ogersko poslaništvo v Madridu vsrhu obveščanja odnotne policije. Morda se slepar zasači.

* **Zola črtan iz častne legije.** Pisatelja Zolo so radi znanih njegovih sodnih afer v zadevi Dreyfusa provizorično črtali iz liste členov častne legije.

* **Pisatelj dr. Wolff samomorec.** Dr. V. Wolff, ki je spisal več dram in veseloiger, se je iz neznanega vzroka v Hamburgu ustrelil.

* **Stroga obsodba.** Pred dvema mesecema je nakupil v Srbiji neki Toša Renka iz Ogerskega večje število puranov. Na povratku domov ga je prehitela noč blizu vasi Babušnice, da je moral ondi prenočiti. Purane je zaprl v neki hlev, naslednjega jutra pa je zapazil, da so mu tatovi ukradli šest puranov. Poizvedujoči za tatovi, je Renka kmalu dognal, da mu je ukradla purane petorica kmetov iz vasi ter da so purane že prodali v Požarevcu. Tatovi so se iz strahu nato sami oglasili pri Renki ter mu plačali za ukradenih šest puranov petdeset dinarjev. Renka je bil s tem zadovoljen, ne pa državna oblast. Tatovi so bili zaprti ter radi „opasne in ponavljane kraje“ najstrožje obsojeni. V Srbiji je možno, da je večkratni tat obsojen na smrt ter se obsodba tudi izvrši. V tem slučaju tatovi sicer niso bili obsojeni na smrt, pač pa so dobili sledeče kazni: prvi je bil obsojen v ječo za eno leto, drugi za dve leti, tretji za pet let v prisilno delavnico v lahkih okovih, četrti in peti pa za 20 let v prisilno delavnico v težkih okovih!

* **Nova luč.** Ključavničarski mojster Josip Frisch iz Heba je izumil aparat, s pomočjo katerega je mogoče narediti plin, ki obstoji večinoma iz atmosferskega zraka. Ta aparat je prav majhen in ličen, da lahko stoji tudi v najlepši sobi. Plin gori jako svitlo ter ne eksploduje. Glavna stvar pa je, da je ta luč jako cena. Plamen, ki sveti za 40 do 50 sveč, stane v jedni uri polovico krajcarja.

* **Papir iz krompirjeve rastline.** „Han. Cour.“ javlja, da so začeli v holandski pokrajini Grönningen izdelovati papir iz krompirjeve rastline, katera se doslej ni mogla porabiti za nobeno svrhu.

* **Kraljica za pogrebom kmetice.** Kraljica Viktorija je sedaj v letovišču Cimiez blizu Nice. Na nekem sprehodu je srečala mrtvaški spreved kmetice, katero je spremela do groba.

* **Zanimiv doživljaj.** Berolinski listi poročajo, da je nedavno sin nekega posestnika, Ivan S. iz okraja Flotowa izmaknil svojemu očetu 100 mark ter se odpeljal v Berlin, kjer je imel teto. Vedel ni sicer, kje ta teta stanuje, toda to mu ni delalo sivih las, češ jo bode že našel. Ko pride v mesto, je vprašal neko žensko, katero je srečal, jeli ve, kje je njegova teta. Ta mu je odgovorila, da je ona njegova teta in peljala ga je v stanovanje, ga pogostila ter mu pripravila postelj. Toda ko je hotel naslednjega jutra mladenič vstati, ni bilo niti tete, niti njegovih 100 mark, celo obleka njegova je izginila. Čakal je dolgo, slednjič je začel kričati skozi okno. Prišla je mimo neka ženska z otrokom v naročju. Ta se je usmiliła gospoda Ivana, položila je dete na postelj, češ, naj nekoliko pazi nanj, ona pa pojde po teto, ker ve, kje da je. Zopet je čakal mladenič prav do večera

z otrokom, a niti „tete“, niti druge ženske ni bilo nazaj. Slednjič se ga je usmiliła policija, katera mu je preskrbela obleko ter brzjavila očetu: „Sin Ivan ter njegovo dete sta tu, plačajte stroške za obleko itd. ter pridite ponj.“

* **Lakota v Rusiji.** V nekaterih ruskih pokrajinah, zlasti v Ufi in Samari, vlada velika lakota in grozna beda. Ljudje in živina ni majo kaj jesti, niti s čim oblačiti se. Vlada in razna društva delajo z vsem naporom, da lajšajo siromaštvo. Tudi tifus in skorbot sta se začela v teh nesrečnih krajih kjer je bila lani letina sila slaba.

Telefonična in brzjavna poročila.

Nemški postulati za Štajersko.

Gradec 29. marca. Danes so se tukaj sešli pooblaščenici, katerim je poverjena sestava nemških postulatov za Štajersko, namreč Hochenburger, Hoffmann-Wellenhof in grof Stürgkh, na konferenco z odposlanci nemških strank. Ti odposlanci so Derschatta, Walz, Stallner, Wolffhart, baron Hackelberg, grof Kottulinsky in Kokošchinneg, katerim je bil predložen elaborat poprej imenovanih pooblaščenec.

Iz uradnega lista.

Dunaj 29. marca. „Wiener Zeitung“ prijavlja novi rigorozni red za filozofične fakultete in statut za centralno komisijo za ohranitev zgodovinskih in umetniških spomenikov.

Naše konzularstvo.

Dunaj 29. marca. Poročilo, da hoče vlada za pomnožitev konzulatov zahtevati 720.000 gld., se danes oficijalno demantuje.

Razoroževalna konferenca v Haagu.

Dunaj 29. marca. Na razoroževalni konferenci v Haagu zastopala bodeta Avstrijo prvi sekojski šef v ministerstvu zunanjih del, grof Rudolf Welsersheimb in avstrijski poslanik v Haagu grof Okolicsanyi. Tema dvema se pridružita kot svetnika neki visoki vojaški funkcionar in neka juridična kapaciteta.

Pariz 29. marca. Francijo bo na razoroževalni konferenci zastopal bivši ministerski predsednik Bourgeois.

Umrl češki poslanik.

Praga 29. marca. Češki deželni poslanec Essmart, prvi češki predsednik trgovinske zbornice v Budjeovicah, je umrl.

Dvboj.

Praga 29. marca. V Pardubicah je bil včeraj mej podpolkovnikom baronom B. in nadporočnikom princem C. dvboj, najprej na samokrese, potem na sablje. Princ C. je bil težko ranjen, baron B. le lahko. Vzrok dvboju ni znan, niti polna imena dvbojevnikov.

Izglubljeno denarno pismo.

Praga 29. marca. Živnostenska banka je poslala svoji filijali v Plznu 10.000 gld. v rekomandiranem pismu. To pismo se je na pošti zgubilo. Pismo je bilo zavarovano in je zavarovalnica morala plačati deklarirani znesek, dočim je pošta plačala samo 20 gld.

Gališki deželni zbor.

Lvov 29. marca. Zasedanje deželnega zbora gališkega je bilo sinoči zaključeno.

Odpuščen funkcionar.

Beligrad 29. marca. Vodja korespondenčnega urada, Stefanović vitez Vilovski je odpuščen. Stefanović je bil dopisnik „Neue Freie Presse“ in je v tem listu priobčil popolnoma neresnično poročilo o konfliktu mej razkraljem Milanom in ruskim poslanikom Žadovskim. Ministerski predsednik je Stefanoviću naročil, naj uradoma tisti dopis proglasi neresničnim, a Stefanović tega ni storil, nego se pritožil pri kralju. Čim so se dobili dokazi, da je Stefanović dopis sam spisal, ga je vlada odpravila.

Danska v Aziji.

Kodanj 29. marca. Parlament je dovolil kredita 100.000 kron, da odpošlje vlada vojno križarko v kitajsko vodovje. Zapovedništvo prevzame princ Valdemar.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem pripravljati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter posejilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošlja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan s varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 škatljici. 5 (60-4)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Marec	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
28.	9. zvečer	741.3	4.8	sr. sever	jasno	
29.	7. zjutraj	743.1	4.5	sl. jzhod	megla	
	2. popol.	740.6	9.8	sl. jug	del. oblač.	0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 2.7°, normale: 6.0°.

Dunajska borza

dné 29. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	80		
Avstrijska zlata renta	120	30		
Avstrijska krona renta 4%	100	85		
Ogerska zlata renta 4%	119	80		
Ogerska krona renta 4%	97	45		
Avstro-ogerske bančne delnice	921			
Kreditne delnice	369			
London vista	120	50		
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	02		
20 mark	11	80		
20 frankov	9	56		
Italijanski bankovci	44	35		
C. kr. cekini	5	67		

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenega očeta, gospoda

Jakoba Kapsch-a
zasebnika

kakor tudi za častilo mnogobrojno spremstvo k zadnjemu pokopju izrekamo s tem svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. marca 1899.

(602)

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem sorodnikom prijateljem in znancem posebno pa strojnim ključavničarjem ter delavcem in delavkam c. kr. tobačne tovarne, za obisk in tolažbo v boleznih, za mnogobrojne vence ter udeležbo pri pogrebu našega presrčno ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

Antona Dešnak-a
strojnega ključavničarja c. kr. tobačne tovarne

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 29. marca 1899.

(603)

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Globoko ginjeni po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja in srčne tolažbe ob boleznih in smrti našega ljubljenega, nepozabnega v petek dne 24. t. m. umrlega sina, oziroma brata, gospoda

Josipa Werli

za obilo darovane prekrasne vence in za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem udeležencem svojo najglobljejšo in najprisrčnejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo gg. c. kr. uradnikom, pevcem za ganljivo petje pred hišo, v cerkvi in na grobu, gasilnemu društvu, č. duhovščini in spleh vsem znancem in prijateljem pokojnika osobito onim iz Postojne, Starega trga, Planine, Rakeka, Begunj in Grahovega, kateri so na katerikoli način pripomogli, da se je spreved toli veličastno izvršil.

Cerknica, 27. sušca 1899.

(597)

Zalujoči ostali.

Za peke in trgovce

z deželskimi pridelki

kakor tudi za vsako drugo trgovino pripravna

jednonadstropna hiša

v najboljšem stavbnem stanju v sredini velikega trga na Spodnjem Štajerskem v najbližnji okolici tovarn in rudarskih podjetij je na prodaj takoj pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Več pove (563-2)

Ivan Scharner
v Soštanju.

Ces. kr. avstrijsko državno železnica.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Fraga čez Trbiž. Ob 12. uri 0 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ansee, Solnograd; čez Klein-Reilling v Steyr, v Linca, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carh, Genevo, Pariz, čez Klein-Reilling v Steyr, Linca, Budejevice, Pizenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Fraga v Novo mesto in v Kočevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 05 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Fraga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Fraga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Krepak deček

poštenih starišev se vzprejme takoj za učenca v špecerijško prodajnico v Ljubljani. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (600-1)

Lepo stanovanje

v novih Gorupovih hišah na Rimski cesti, popolnoma osušeno, obstoječe iz 2 velikih sob in pritiklin, se zaradi odpotovanja takoj ali pa za majnikov termin odda.

Več se poizve istotam Rimska cesta št. 9, sob. št. 3, v parterju. (601-1)

Sveže

Kulmbachsko pivo
v steklenicah

priznано zdravilo in krepilo za bolnike je v zalogi trgovine (21-72)

Kavčič & Lilleg
pri „Zlatorogu“.

Št. 11.851. (598)

Razglas.

V smislu §. 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo

računi o prejemkih in troških

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. ustanovnega zaklada,
5. potresnega zaklada,
6. regularnega zaklada,
7. loterijsko - posejilnega zaklada,
8. mestnega vodovoda,
9. mestne kladnice in
10. mestne elektrarne za 1. 1898

od danes naprej 14 dnij javno razgrnjeni v tukajšnjem knjigovodstvu občanom na vpogled.

Pri pretresanju in končni rešitvi teh računov vzel bode občinski svet morebitne opazke o njih v predvarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 29. sušca 1899.

Takoj se proda ali dá v najem

lepa hiša

z dobro obiskano gostilnico, ki je blizu Borovelj, torej pripravna za vsako obrt. Ima tudi prostorno gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju; polja in gozda je vkup okoli 58 oralov. Ugodni kupni in plačilni pogoji.

Več pove Alojz Antonič v Boroveljah (Ferland) na Koroškem. (540-2)

„Ljubljanski Zvon“

šte. 2 leta 1898 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Kolo (bicikelj)

izposodil si je pri tvrdki F. Kavčič in drug neki gospod ter ga morda zastavil ali prodal. — Kolo ima znamko „Champion“ ter je skoro novo.

Eventualni podatki naj se blagovolijo naznaniti ljubljanski policiji. (595-1)

Trgovski pomočnik

vešč slovenščine, nemščine in laščine, izurjen v železniški, špecerijški, galanterijski in manufakturni stroki, želi sedanjo službo premeniti ter vstopiti v mesto ali kak večji trg.

Ponudbe naj se blagovole pošiljajo pod „Trgovski pomočnik 1000“ na upravništvo „Sl. Naroda“. (575-2)

Domink Gregorich, gostilničar v Kopru (Capodistria) Istrija, ponuja

bela in črna istrijska vina

po zelo nizkih cenah od 15 gld. naprej za hektoliter. (570-2)

Vzorci brezplačno in poštne prosto.

Hlev

za več konj daje se v najem ali se proda. Tudi se lahko prenaredi v delavnico za kakega mizarja ali ključarja.

Dve hiši

jednonadstropni, kateri sta še več let davka prosti, sta na prodaj.

Stavbišče

□ seženj po 3 gld. je na prodaj v Vodmatu.

Več se izve pri Adolfu Hauptmannu v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 43.

Učenec

se sprejme v trgovino z barvami pri Adolfu Hauptmannu. (585-2)

Elegantne spomladanske površnike in obleke

izdeluje po najnovejši fačoni in po primernih cenah

Jos. Rojina
(493-5) krojač
Sv. Petra cesta št. 27.

10letna praksa v Parizu in Londonu.

Sveže, lepe

Velikonočne šunke

v raznih težah ponuja

J. C. Praunseiss, Ljubljana, Glavni trg št. 19. (554-3)

Doering^{ovo} milo

SOVO.

(444-4)

Izmej najfinejših toaletnih mil najcenejše in najmilejše.

Za umivanje porabno za

dame

kakor tudi kot

milo za otroke

jako priporočljivo.

Povsod na prodaj po 30 Kr.